

Contrasten bij Kluut

Sovon-Nieuws jaargang 28 (2015) nr 3

Ten opzichte van 1990 nam het aantal broedende Kluten in ons land met meer dan 30% af, op de Wadden zelfs met 70%. Een zorgelijke afname van deze kenmerkende broedvogel en belangrijke Natura 2000-soort.

Wordt de afname lokaal veroorzaakt of liggen de oorzaken elders? Om dit te beantwoorden zijn er gelukkig veel tellingen voorhanden; uit de internationale Waddenzee, maar ook van de hele Oost-Atlantische trekroute. In onze Waddenzee, waar ongeveer 35% van de Nederlandse populatie broedt, gaan Kluten sneller achteruit dan in de Nedersaksische en Deense Waddenzee. In de Waddenzee van Sleeswijk-Holstein is de populatie zelfs stabiel. Ook in de Delta doen Kluten het verhoudingsgewijs beter, met slechts een recente lichte afname.

De teloorgang op de Wadden staat in contrast met de positieve aantalsontwikkeling in de hele flyway. Vooral broedpopulaties in Zweden, Polen, Groot-Brittannië, Frankrijk en Spanje zitten in de lift. De afname bij ons heeft waarschijnlijk dus lokale oorzaken. Maar welke?

Uit onderzoek naar de reproductie en overleving van Kluten in de Waddenzee blijkt dat de afname vooral wordt veroorzaakt door mislukte broedsels. Broedende Kluten kennen een verhoogd risico dat nesten buitendijks wegspoelen. Omdat ze in de Waddenzee sterk afhankelijk zijn van kwelders langs het vasteland (meer slikkig wad om te foerageren dan op eilanden), zijn ze bovendien extra gevoelig voor predatie van eieren. Mogelijk speelt plaatselijk ook verminderde voedselbeschikbaarheid een rol, al is dat nergens precies uitgezocht.

De combinatie van verschillende gegevensbronnen geeft houvast om problemen waarmee soorten kampen in beeld te brengen. Bij de Kluut zouden eventuele maatregelen zich vooral moeten richten op het bevorderen van het broedsucces.

Meer lezen:

- Status of coastal waterbird populations in the East Atlantic Flyway (sovon.nl/onderzoek/flyway)
- Trends of Breeding Birds in the Wadden Sea 1991-2013. *Wadden Sea Ecosystem No. 35. Progress Report*
- Geïntegreerde monitoring van vogels van de Nederlandse Waddenzee. *Sovon-rapport 2014/18*

Kluut. Foto: Menno van Duijn/Agami

